

BODI SIMON IZ CIRENE

*Gospod,
danes sem razumel,
da na svojem križevem potu
ne morem čakati samo na Cirenejca,
ki je v službi.*

*Tudi jaz moram postati
nekomu Cirenejec in stopiti
iz mreže svojih težav.*

*Tudi če je moj križ še tako težak,
moram opaziti nekoga,
ki je meni podoben in ne zmore več.
Ko si naložim težo drugih križev,
opazim, da je moj postal lažji.
To je čudež, ki je nastal
z izmenjavo križev.*

*Ko mi plahni upanje, moram prebuditi
upanje v nekom drugem.
Ko mi plamenček ugaša,
moram priskočiti in pomagati,
da drugemu ne ugasne.*

Alessandro Pronzato

*Saj ste bili vendar za to poklicani.
Saj je tudi Kristus trpel za vas in
vam zapustil zgled,
da bi hodili po njegovih stopinjah.
1Pt 2, 21*

Vsebina

- Uvod
- **Osrednja tema: ZASTAVLJANJE CILJEV, IV. DEL**
- Utrinek: Zgodba o križu
- Medsebojni odnosi: Nenasilno sporazumevanje
- Februarska tema: Medgeneracijski odnosi
- Odmevi: **BITI AKCIJA** - razmišljanje enega mladiča
Odmevi z zimskega izleta na Sv. Višarje
- Aktualno: Povzetek sestanka odbora skupine SRCE
- Koledar prireditev v marcu, aprilu in maju
- Duhovne vaje za razporočene
- Za vas smo prebrali (povzetki zanimivih knjig)
- Oalasi. obvestila

Uvod

Bolj kakor kadar koli med letom se v postu zazremo vase ter preverjamo svoj odnos do Boga in bližnjih. Ob spremljanju Jezusovega trpljenja smo vedno znova vabljeni, da tudi sami ovrednotimo različne dogodke, ki so nas zaznamovali na naši poti. Včasih nas spremlja občutek, da trpimo po krivici, da naše trpljenje ni bilo opaženo ali ustrezno poplačano. Jezus pa nas vabi, da sprejmemo svoj križ, kakor ga je sprejel on, in trpljenje ali krivice, ki smo jih doživeli, nenadoma postanejo majhni in nepomembni. Ob spoznavanju usod drugih ljudi nemalokrat uzremo, da morda naš križ ni najtežji. Veselje nad možnostjo kakor koli pomagati drugim, da bi jim bilo lažje, je tisto odrešujoče občutje, h kateremu nas vabi Križani. To pomeni, da vidimo Jezusa v naših bližnjih, ga sprejemamo in ljubimo. Tedaj naša vera obrodi sadove, tedaj v vsej polnosti lahko začutimo radost vstajenja, na katero nas spominja obhajanje velike noči.

Dragi srčki in naključni bralci našega glasila, vsem želim, da bi v vsej polnosti doživeli radost velike noči ter ta svoja globoka občutja nosili v svojih srcih, jih udeležali in iz njih živeli.

Helena Reščič

MOČ OSREDOTOČENJA

Zaradi načina delovanja podzavesti je zelo pomembno, kam osredotočimo svoje misli. Osredotočiti jih moramo na to, kar želimo doseči, in ne na to, čemur se želimo izogniti. To ni prazno govorjenje. Gre za zelo pomembno razlikovanje. Če vas prosim, da zaprete oči in ne mislite na opice, se boste v svoji glavi ves čas ukvarjali z opicami. Ne morete, da ne bi o čem razmišljali. Vedno mislite o nečem. In vedno se usmerjate v to, o čemer največ premišlujete, ne glede na to, ali je stvar pozitivna ali negativna.

Kakor zemlja je vaša podzavest popolnoma nepristranska - ne ločuje. V njej bodo rasla vsa semena, ki jih boste posejali ali dovolili, da se zasejejo. Mnogi ljudje imajo popolnoma dobre namene, ampak nehote dovolijo svoji podzavesti, da deluje proti njim, tako da se osredotočajo na to, česar nočejo. Zagotovo velja: »Bolj se ukvarjaš s tem, česar nočeš, več tega boš v resnici storil.« Nekateri pa preprosto ne dajejo nobene pozornosti svojim mislim. Kakor v zapuščenem vrtu začne rasti vse. Morda prevlada pšenica, če pa ne, zagotovo prevlada plevel.

Nekaj primerov negativnih trditev in samouničevalnih vprašanj:

Ne bo mi uspelo, pa naj naredim, kar koli hočem.

Zakaj je zame vse tako težko?

Sem počasnež.

Zakaj vsakomur uspe, le meni ne? To ni fer.

Ni moja krivda, če sem tak ustvarjen, če nimam dobrih genov.

Nočem biti več debel, pijan, kadilec, štor ...

Želim si, da bi se že rešil te požrešnosti.

Ne bo mi uspelo, ker imam preveč rad hrano.

Nimam dovolj volje, da bi mi uspelo.

Saj bi se potrudil, a nimam časa. A mi zmanjkuje časa.

Ne morem tako zgodaj vstati, da bi šel teč, da bi molil, da bi ...

Zvečer nikakor ne morem iti pravočasno spat ...

Sovražim ta svoj nered, svojo debelost, svojo krhkost ...

Ne morem.

Bom poskusil.

Ves božji dan se vsak izmed nas v sebi pogovarja z mislimi. Ali so zgolj negativni samogovor ali pa tudi pozitivni pogovor (z Drugim, drugim in seboj, kot podarjenim)? Psihologi ocenjujejo, da skozi naše možgane steče približno 60.000 misli na dan in da jih je 98 % enakih, kakor smo jih imeli včeraj - večinoma so negativne. Na leto je to skoraj 22 milijonov misli. Če reklamnim agencijam uspe doseči cilj (da kupimo njihov izdelek) že s tem, da ponavljajo reklamo nekaj ducatkrat, si lahko zamišljate, kako velikanski vpliv imajo na podzavest milijoni naših lastnih miselnih ukazov. To je zastrašujoče! Zato je tako pomembno za vsakogar, da začne zavestno nadzorovati svoj miselni samogovor ali pogovor in programira svoje možgane s pozitivnimi (resničnimi) cilji.

Edina stvar, nad katero imamo v življenju lahko 100-odstotni nadzor, so naše misli. Če hočete uspeti v čemer koli - v molitvi, odvajanju, delu, odnosih - se morate naučiti nadzorovati notranjo komunikacijo s seboj, Drugim, drugimi, stvarmi. Prevzeti morate odgovornost za svoj notranji pogovor - samogovor. Postati morate policaj vašim lastnim mislim. Vaše možgane morate dobesedno reprogramirati. Če ste si vse življenje ponavljali samouničevalne in lažne misli, bo sprememba v začetku kar velik izziv. Veliko časa bo potrebno, da boste zbrisali staro kaseto in vstavili nov program. Le če res hočete in se odločite, boste to tudi storili.

Prvi korak je preprosto zavedanje tega, kar mislite/razmišljate sami v sebi. Zavedajte se svojih misli. Nekateri moderni strokovnjaki programov za doseganje ciljev predlagajo, naj negativnim ali samouničevalnim mislim takoj, ko se jih zavemo, rečemo: »Naslednja« ali »Ugašam te«. Nato naj jih takoj nadomestimo s pozitivno mislijo, trditvijo ali vprašanjem, ki daje moč. Pravijo, naj staro misel preprosto presnamemo z novo. Misel »Bom poskusil« presnemi z mislijo »Storil bom«. Namesto »moral bi« reci »moram« ali »bom«. Iz

svojega slovarja za vedno izbrišite besedo »ne morem«. Kmalu boste opazili, da vaš razum doživlja vedno manj vsiljivk. Navajam nekaj primerov, kako negativni samogovor lahko nadomestite s pozitivnim:

Kako lahko premagam odvisnost - debelost ... in pri tem uživam?

Kaj lahko danes storim, da bom skrbel za svoje telo in mu pomagal k zdravju?

Kaj lahko jem pri tem obroku, da mi bo pomagalo ohranjati zdravje in zgubljati maščobo?

Kako dobro se počutim, ko končam današnje naloge in delo.

Moje zdravje se iz dneva v danboljšuje.

Vsak dan sem bolj gibčen.

Všeč sem si.

100-odstotno sem odgovoren za svoje rezultate.

Storil bom, pa naj stane, kar hoče.

Rad jem zdravo hrano.

Z veseljem se spopadam z novimi izzivi.

Rad delam in se trudim.

Jutranji tek je res osvežujoč in poživljuje.

Jutranja molitev je vir moči.

Za vse, kar moram storiti, imam dovolj časa.

Rad se imam.

Lahko storim tudi to.

Storil bom.

V ignacijanski duhovnosti so že petsto let na razpolago še boljše sredstva: pogovor z Bogom in nenehno zavedanje, da si Njegov ljubljeni sin, hči, ki živi kot Njegov dragoceni sogovornik ter soustvarjalec sebe in drugih in sveta. Pravila razločevanja z duhovnih vaj so namenjena prav temu. Omogočajo prepoznavati lažne - negativne samogovore in se vaditi v pozitivnem pogovoru z Jezusom Kristusom, Očetom, Duhom in svetniki. Namesto pozitivnega samogovora nas Kristus - s pomočjo Ignacija in Duha - uči pogovora z Bogom in z vsem kot možnosti za srečanje z Bogom, za soustvarjanje in sogovorništvo. Uči nas živeti iz tega, kar smo za Boga, in ne zgolj iz tega, kar se nam trenutno dogaja in kar trenutno čutimo ali ne čutimo. To je krepka razlika - ne gre zgolj za zamenjavo pola v samogovoru (z negativnega na pozitivnega). Gre za uvedbo notranjega pogovora. Samogovor nikoli ne da dovolj moči, ker si znotraj pozitivnih misli še vedno sam svoje središče in tako nezadosten. S pogovorom postaneš, kar v resnici si: sogovornik in soustvarjalec. V sebi začneš živeti iz Božje moči, ne zgolj iz svoje. Lep primer tega je Jezus v Getsemani. Kljub neverjetnemu pritisku od zunaj in od znotraj (lastnih čustev in strahov) je v moči pogovora z Očetom zajel moč iz Duha ter ni pobegnil pred bolečino in smrtjo. V tem je naša svoboda, moč, dostojanstvo in nenehna priložnost za vsak dan. Temu služi dnevno spraševanje vesti ali ljubeč pogovor z Bogom o tem, kar se dogaja znotraj in zunaj. Velika razlika je, ali živim kot sogovornik in soustvarjalec z Bogom ali gojim v sebi zgolj samogovor, četudi pozitiven. Nadaljevanje sledi.

Utrinek:

ZGODBA O KRIŽU

Nekoč so Jezusovi učenci želeli izvedeti, kako naj živijo podobno kakor on, da bodo prišli do odrešenja, nebes. Rekel jim je naj mu sledijo. Odšli so do mesta, na katerem je bilo precej križev. Enega izmed njih, največjega in najtežjega, je vzel na svoje rame Jezus, učencem pa rekel, naj ga posnemajo. In res, za vsakogar od njih je bil tam križ z njegovim imenom. Vsak si je naložil svojega in sledil Jezusu. Hodili so in hodili, po kakšni uri pa so se končno ustavili. Takrat je Andraž, eden izmed učencev, vprašal Jezusa: »Učitelj, zakaj moramo nositi tako velik križ? Ali ne bi bilo vseeno, če ga malo odrežemo - lažje bomo nosili?« Jezus mu je odgovoril: »Stori, kakor želiš.« Andraž je vzel žago in svoj križ skrajšal za nekaj centimetrov. Nato so si spet nadeli svoj križ na rame in hodili naprej. Ko so se po kakšni uri ponovno ustavili, je Andraž spet vprašal Jezusa: »Učitelj, v čem je smisel, da nosimo tako velike križe? Kaj ne bi bilo lažje, če bi jih malo skrajšali?« Jezus mu je odgovoril

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)

isto: »Stori, kakor želiš.« Andraž je svoj križ skrajšal še za nekaj centimetrov. Vsi so si ponovno naložili križe in nadaljevali pot. Kmalu so prišli do prepada, a za njim se je pot, po kateri so hodili, nadaljevala. Vsi so svoj križ postavil na tla čez prepad, na drugi strani pa ga pobrali in nadaljevali pot. Vsi - razen Andraža ...

Medsebojni odnosi:

NENASILNO SOČUTNO SPORAZUMEVANJE (povzetek teme januarskega srečanja)

Pripravnica: Simona Hitij

Najbolj se čutim vso predano,
kadar od mene kaj vzameš - kadar razumeš radost, ki jo čutim,
ko ti dajem.
Pa vedi - ne dajem ti zato,
da bi bil kaj dolžan,
ampak ker rada živela bi ljubezen,
ki jo čutim zate.
Sprejeti hvaležno
lahko da je največji dar.
Tega dvojega ne mogla bi nikdar ločiti.
Kadar mi daješ ti,
ti dajem spet jaz prav to,
kar od tebe sem prejela.
Kadar vzameš kaj od mene ti,
mi je, kakor da sem spet vsa na novo obdarjena.
Ruth Bebermayer: pesem »Given to« iz zbirke z istim naslovom

Na srečanju skupine SRCE 29. januarja nam je p. Vili pripravil zanimivo predstavitev knjige »Nenasilno sporazumevanje« dr. Marshalla B. Rosenberga.

Nenasilno sočutno sporazumevanje, v nadaljevanju NSS, temelji na spretnosti, s katero uporabljamo jezik, in načinu, kako se sporazumevamo in gradimo tisto bistveno človeško, ki ostaja v nas tudi v težkih trenutkih preizkušnje. To je način sporazumevanja, ki nas pripravi do tega, da dajemo iz srca. Spomni nas, da svoje sporazumevanje z drugimi postavimo na trdnjša tla. Ne bomo več govorili in poslušali tako tjavendan, naše besede bodo postale zavesten odziv, ki trdno temelji na tem, da vemo, kaj čutimo, dojemamo in želimo ... Spomni nas, da se izražamo pošteno in jasno, obenem pa sogovorniku posvečamo vse potrebno spoštovanje in pozornost.

Obstajata dva dela metode NSS:

1. **ODKRITO OPAZOVANJE IN IZRAŽANJE** - svojega opažanja, čutenja, potreb in želja;
2. **RAZUMEVAJOČE SPREJEMANJE DRUGIH** - kaj opazijo, čutijo, potrebujejo in želijo drugi.

Da bi dosegli zmožnost dati iz srca, se moramo zavestno osredotočiti na štiri področja NSS, ki naj bi bila v naši zavesti:

1. **OPAZOVATI**, kaj se dogaja v meni, v drugem - videti (zmožnost doživljanja dogodkov, ne da bi jih sodili ali vrednotili; povejmo si, ali nam je to, kar nekdo počne, všeč ali ne);
2. **OBČUTITI SVOJA ČUSTVA** - sprejeti (smo prizadeti, nas je strah, se veselimo, nas to zabava, nam gre na živce ...);
3. **ZAVEDATI SE SVOJIH POTREB OB TEM, KAR ČUTIMO;**
4. **KAJ ŽELIMO OD DRUGEGA, DA STORI.**

Primer: »Janezek, ko vidim tvoje umazane nogavice v dnevni sobi, sem slabe volje, ker si želim v sobi, ki jo vsi uporabljamo, več reda. Ali bi hotel odnesti nogavice v svojo sobo ali pralni stroj?«

Bistveno pri NSS je:

- Kaj vidim, čutim, potrebujem, zahtevam
- Kaj ti vidiš, čutiš, potrebuješ, zahtevaš
- Začutiti doživljanje čustev in potreb sebe in drugih
- Potem lahko sprejmemo svojo in njihovo prošnjo, željo, zahtevo, ki bi obogatila življenje obeh strani

KAKO NSS UPORABLJAMO V ŽIVLJENJU IN SVETU?

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)

Ko uporabljamo NSS, pa naj bo to takrat, ko imamo opraviti sami s seboj, z nekom drugim ali delujemo v skupini, naravno začutimo sočutje. Ta način sporazumevanja uporabljamo v različnih odnosih in položajih: v družini, v zasebnih odnosih, šolah, na delovnem mestu, terapijah, pri nesporazumih in sporih, poslovnih pogajanjih.

KOMUNIKACIJA, KI ONEMOGOČA SOČUTJE

Ne sodi, in ne boš sojen. Zakaj kot sodiš druge, boš sojen tudi ti.

SP. Matej 7.1

- **MORALISTIČNE SODBE** (izrekamo o ljudeh, ki se vedejo v nasprotju z našimi vrednostnimi sodbami)
- **PRIMERJAVE** (to je oblika razmišljanja, ko primerjamo sebe in druge)
- **ODKLANJANJE ODGOVORNOSTI** (sami smo odgovorni za svoje misli, čustva in dejanja), npr.: »Zaradi tebe se počutim ...«
- **ZAHTEVE** (zahteva ogroža tistega, od katerega nekaj zahtevamo, grozi mu s kaznijo ali obsojanjem, če zahteve ne bo izpolnil)
- **SODBE** (mišljenje, ki temelji na sodbah, »kdo si kaj zasluži«, onemogoča prijazno komuniciranje)
- **ODTUJEVANJE LASTNIM ČUSTVOM** (prisluhniti potrebam, čustvom - tako pospešujemo lastno odgovornost, drugače odgovornost za svoja čustva prelagamo na drugega)

Prva sestavina NSS je zmožnost ločevanja tistega, kar opazimo pri ocenjevanju. Jasno mora biti, kar vidimo, slišimo ali česa se dotikamo in kako to vpliva na naše čute, tega ne smemo mešati s presojanjem. Opazovanje je pomemben del NSS, ko želimo jasno in pošteno izraziti, kako se počutimo v stiku z nekom drugim.

Indijski filozof J. Krishnamurti je nekoč zapisal, da je najvišja oblika človeške inteligence, ko najdemo v sebi zmožnost, da opazujemo, ne da bi obenem ocenjevali.

Kadar povezujemo ocenjevanje z opazovanjem, se vedno zgodi, da drugi v tem slišijo kritiko in ne soglašajo s tistim, kar pravimo.

Z NSS lažje najdemo stik sami s seboj in drugimi, in to tako, da močneje začutimo sočutje, ki živi v nas. Naučimo izražati in poslušati druge s tem, ko se osredotočimo na štiri poglavitne zaznave: kaj vidimo, kaj čutimo, kaj potrebujemo in kaj je tisto, kar zahtevamo od življenja, da bi bilo bogatejše. NSS spodbuja pozorno poslušanje, spoštovanje in vživljanje v drugega.

P. Vili nam je na raznih primerih pokazal, kako naj bi NSS delovala v življenju in nas spremenila, tako pa tudi naše odnose z ljudmi. Hvala, p. Vili.

Knjiga je vredna, da jo vzamemo v roke in si z opisano metodo izboljšamo kakovost življenja.

Tema februarskega srečanja:

MEDGENERACIJSKI ODNOSI

Pripravila: Alenka Tomc

Gost našega srečanja v ponedeljek, 26. 2. 2007, je bil **prof. dr. Jože Ramovš**. Predaval nam je o **medgeneracijskih odnosih**. Naslednjič bomo objavili gradivo, ki ga je pripravil za ta večer, tokrat pa je pred vami nekaj njegovih misli, ki so se avtorici tega članka najbolj vtisnile v spomin.

Človeško življenje lahko razdelimo na **štiri obdobja** (kakor štirje letni časi), in sicer:

1. mladost (pomlad), ko človek sprejema od drugih,
2. srednja leta (poletje), ko človek daje, kar je v mladosti prejel, in doda še nekaj svojega,
3. starost (jesen), ko se upokoji, ter
4. smrt in posmrtno življenje (zima).

V sodobni evropski kulturi so generacije izredno malo skupaj. Otroci in mladostniki so pretežno sami po vrtcih, šolah, na »žurih«, srednja generacija je v službi in upokojenci se družijo med seboj. **Naloge preživetja** (zlasti Evrope) so tri:

1. skrb za okolje,
2. skrb za energijo in
3. **skrb za starejšo generacijo.**

Srednja generacija ima odločilno vlogo pri **povezovanju med generacijami**. Nujno je obuditi solidarnost med njimi, saj je v zadnjih 50 letih ni bilo.

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)

Prenos **vrednot iz roda v rod** gre bolj s **starih staršev na vnuke** kakor s staršev na otroke. Babice učijo svoje vnuke! »Naš čas« bo prišel, ko bomo imeli vnuke - nežna tolažilna misel vsem, ki imamo težave s komunikacijo z odraščajočimi otroki.

V zadnjem času se znanstveniki strinjajo, da je tudi za **skladen zakon** odločilna **dobra komunikacija** (prej so navajali dobro materialno preskrbljenost ali sorodnost partnerjevega značaja). Komunikacijo se je mogoče **naučiti** tako kakor jezik. Prirojena je le sposobnost govora, vrsto jezika pa se je treba naučiti. Komunikacijo se učimo vse življenje, najlaže pa v otroštvu.

Kljub temu da je zakon razpadel, je treba ustvariti **zavezo med starimi straši in vnuki**. Lepo je bilo slišati eno izmed udeleženk, ki je povedala, da nima stikov niti s svojimi niti s starši bivšega moža, njeni otroci pa jih vzdržujejo z obojimi starimi starši. To je pravica vnukov in starih staršev, čeprav ni nujno, da je to pravico vedno treba izkoristiti. V izjemnih situacijah tudi ne.

Še nekaj udeležencev je povedalo svoje lastne pozitivne izkušnje v zvezi s starimi starši. Negativne izkušnje pa niso prišle na vrsto, ker nam je g. Ramovš dal koristen nasvet, da vedno povej najprej **vsaj pet dobrih stvari**, šele nato lahko pride na vrsto **ena slaba**. Poudaril je tudi, da **draga** izkušnja (ki smo jih mi imeli veliko) lahko pomeni polom ali postane **dragocena**. Spodbudil nas je, naj iz naših dragih izkušenj (spomnimo se, koliko so nas »stale«) naredimo dragocene. Izkušnja je največ vredna, nobenega znanja ni nad njo.

Izrečena misel: Slovenci imamo zelo dobro razvito sposobnost samostojnosti, zelo slabo razvito pa sposobnost za lepo sožitje, komuniciranje in sodelovanje.

Jože Ramovš

Odmevi: BITI AKCIJA – razmišljanje enega mladiča
Zapisala: JERNEJA BRIC

Večkrat rečem svojim prijateljem, ko se pogovarjamo o kakih problemih, naslednje. Ko zabrodiš v blato, ti ostane samo dvoje: da obupano obležiš, se vdaš in se tam tvoja zgodba konča (ne storiš dovolj) ali pa začneš grebsti, brskati, se plaziti, vztrajno iskati pot naprej, četudi v danem trenutku ne vidiš smisla, cilja. Ta se večkrat pokaže kasneje, ko si že prehodil neko pot. Ja, prehodil (ne obležal)! Stoječa voda se zasmradi in postane neuporabna. Človek se mora gibati, iti naprej. Gre torej za odločitev, da nočeš ostati v obstoječem, da **HOČEŠ naprej, HOČEŠ živeti, HOČEŠ svobodo ...** kakor bitje, ki se komaj rodi, se postavi na noge ter dela vedno nove in nove korake, da dobi močne mišice, da začne uporabljati noge - za raziskovanje sveta, iskanje hrane in zadovoljevanje najrazličnejših potreb, ki jih nosi v sebi.

Mogoče se komu zdi: kaj bo ta »pamž« govoril meni take stvari. Prav. Vsak ima možnost izbire. Vedno imamo možnost, da iz vsakega trenutka življenja, situacije, besed, prijatelja ali učitelja (izraz uporabljam namesto meni neljube besede sovražnik) izluščimo tisto Božje - dobro. Tu je moč za naprej. Včasih tako neznatna, vendar je vsaka njena kapljica kapljica življenja, kapljica širne Ljubezni, ki si jo vsi tako želimo. Kdor se zna napajati že iz malega, je na dobri poti.

Tudi meni je bilo grozno hudo, ker se moja draga oče in mamca nista imela dovolj rada. Pa nista zganjala kakih posebnih travmatskih scen - saj veste, one z alkoholom, tepežem, nasiljem ... Bila je že dovolj zavest in gledanje, da je med najbolj dragima osebama več ovir kakor Ljubezni. Bilo je dovolj, da sem dobila posledice, ki se jih še zdaj očiščujem. No, saj ni tako hudo. Ponosna sem na svojo dosedanjo pot, z veliko truda in vere in milosti Boga sem jo prehodila, po mojem mnenju, zares dobro! Bogu sem hvaležna za to izkušnjo, saj sem v njej zorela: razumem veliko več, kakor če bi tega ne doživela; spoštujem stvari, ki jih sicer verjetno ne bi; postala sem močnejša in vztrajnejša v reševanju problemov; moje veselje je globoko, žalost pa laže prenašam, ker sem se utrdila; čutim, kar mnogim mladim danes manjka, ker jim je dano preveč (zato tudi droge - imam prijatelja, ki išče čutenje prek njih in ne iz življenja), in še in še je drobnih podvigov, ki jih prav gotovo poznate tudi vi. Če bi mogli biti znani vsi svetniki, bi jih bilo morda več, kajti v ljudeh se dogajajo včasih večji

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. l., podružnica Moste)

čudeži in očiščevanja kakor pri kakem znanem svetniku. Trpljenje je čiščenje. Zmore ga samo Ljubezen. Zame je svetnik vsak, ki to počne.

Da ne bom preveč zašla ... Vse to sem pisala, ker z veseljem pozdravljam tiste posameznike iz vaše skupine, ki organizirajo dejavnosti skupine SRCE in tako pomagajo drugim, da se začnejo »gibati«. To so ljudje, ki se zavedajo pomena biti dejaven, živ, delati, se družiti, se včasih lotiti problema s čisto drugega zornega konca (ne razmišljati, neutrudno iskati odgovor, večno ugotavljati, ampak začeti živeti, kakor si želiš, se gibati, se imeti dobro s sabo in bližnjimi - obrniti se torej za 180 stopinj v drugo smer). Na nekem takem pohodu, kakršnega ste ga imeli 17. februarja, ste se veliko pogovarjali, družili, smejali, se imeli radi, se vede ali nevede opogumljali, plemenitili. Skupaj z Bogom ste bili močni in veseli. Življenje je znosnejše. Dovolj je že bližina. Kaj šele, če se še aktiviraš, hodiš, se vzpenjaš po strmih zasneženih klancu, se premaguješ ... Kaj pušča za sabo že en sam izlet! Veliko je ljudi, ki v trpljenju še niso spoznali, kako zares pomembno je delati oziroma kaj narediti za to, da prebrodiš »blato«. ŽIVETI, ne vegetirati.

Ko sem na mizi zagledala vaše glasilo, sem se ga zelo razveselila. Koliko člankov in vedrine, povezanosti je med vami. Eni ste res »akcija«, kakor jaz temu rečem. To je super, to je najboljša pot! Dopuščate, da sebe in druge bogatite. Sredi člankov je bilo tudi obvestilo o izletu na Sv. Višarje. Mami bom za letošnji rojstni dan podarila izlet na Višarje! Skodelice, fotoalbumi in pedikerji - vse to je v trenutku postalo popolnoma nezanimivo. Višarje bodo darilo za njeno dušo. Rada gre s srčki. Saj mi še tedne po izletu govori, kako dobro se je imela in kaj vse je spoznala, tako da me že bolijo ušesa.

No, in zdaj je v njej še ena kapljica lepega, lepo doživeti, spomin, ki ji ga ne more nihče vzeti, zaradi katerega še rajši živi. Ob vas se je počutila sprejeto in napolnjeno. Vsak posebej ji je bil svojevrsten navdih. Čutim to.

Hvala vam, da se zbirate, trudite in podpirate. Ta svoboda, ki jo skupaj doživljate, ni samo vaša, ampak preide tudi na vaše otroke. Zato ne prenehajte organizirati skupnih srečanj v taki in drugačni obliki.

In vedno naj bo pri vsem vodilo Ljubezen.

Odmevi: ZIMSKI IZLET NA SV. VIŠARJE
Zapisala: MARIJA BRIC

V soboto, 17. februarja, je bila skupina SRCE že drugič na romanju na Višarjah, tokrat pod vodstvom prijazne Vilme Moderc in duhovnega voditelja Viliija Lovšeta.

Že navsezgodaj smo se z avtomobili odpravili iz Ljubljane in se veselili nastajanja lepega sončnega dne. Ko smo prispeli do vznožja Višarij, smo si najprej kupili vozovnice, nakar si je vsak vsadil v srce tudi svoj romarski namen. Podali smo se navkreber, po pešpoti, ki je bila pokrita s snegom in na srečo dobro shojena. Ob njej so bile snežno bele tudi kapelice križevega pota. Smeh nam je krajšal in vedril čas, s pogovori smo se plemenitili. Vsake toliko časa je mimo nas švignil kak smučar. Občudovali smo njihovo spretnost, gibčnost, pa kakšne dobre smuči so imeli.

Ob poti na Višarski planini smo imeli postanek, da si odpočijemo in pomalicamo. Vilma nas je okrepčala s čajem in drugimi dobrotami, z lepimi, zasneženimi gorami in sončnimi žarki pa nas je bodrila narava. Kar težko sem spet začela hojo, saj so se mi mišice na nogah povsem ohladile, ko pa sem se ogrela, smo bili že na vrhu. Bila sem navdušena, da sem prispela na cilj, in to tako lep! Tisti sinje modri lesketajoči se žarki ... Bilo je, kakor da smo v rajju.

Z Vilmo sva izkoristili to lepoto narave, se za nekaj časa namestili v ležalnik in se sončili sredi snežne beline. Bili sva hvaležni Bogu za tako lep in bogat dan in vse srčke. V cerkvi sem prižgala svečko, pomolila, se zahvalila za vse dobro v mojem življenju, da sem se odločila oziroma zmogla doživeti to romanje, ter prosila Višarsko kraljico, naj mi še naprej stoji ob strani v mojih težavah in bremenih ter me vodi po poti ljubezni.

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)

Odmevi:

SMUČANJE NA SV. VIŠARJAH

Zapisala: Marjana Kos

Ko smo bili s skupino Srce poleti na Sv. Višarjah, je vsem nam, ki smučamo, prišlo na misel, da preizkusimo strmine pod gondolo v skupni družbi na smučeh. Ta zamisel se je 17. februarja uresničila. V zimskih višarskih lepotah je užival širši krog članov skupine, tisti, ki ne smučajo, pa so se na vrh odpravili peš.

V sončnem vremenu smo pripotovali v Žabnico. Tomaž s svojo »vojsko«³ treh sinov, Marija C. in Pavel z mamó (= z mano) smo se opremili s smučmi ter se poslovili od pohodnikov. Kaj kmalu je naša smučarska ekipa razpadla v več manjših s člani, ki so si bili po smučarskih sposobnostih bolj enakovredni. Na smučišču se je malo pozneje pojavila tudi Marta. Večji fantje so divjali skupaj, nekateri pa smo smučali bolj umirjeno. Smuka je bila odlična. Presenečeni smo bili nad dolžino proge, ki je pripomogla, da smo po nekaj spustih že dobro čutili mišice v nogah. Sina sem v štirih urah smučanja videla le za hip, ko je drsel mimo mene z besedami: »Lačen sem. Kje je nahrbtnik?«

Ja, poraba energije je bila res velika. Zato smo se po tem, ko so se nam iztekle smučarske karte, skupaj s pohodniki zbrali v koči na vrhu in se podprli z dobrotami iz italijanske kuhinje. V prijetnem klepetu se je dan prevesil v popoldne. Po zelo južnem snegu smo odsmučali v dolino, pohodniki pa so nas lahko spremljali z gondole.

Sveta maša ob vrnitvi v Ljubljano je dan zaokročila v celoto. Zahvalili smo se Gospodu za njegovo varstvo. Čutili smo se povezane. Prisotnost otrok je dajala našemu srečanju dodatno svežino. Sonce tega dne nas bo še dolgo grelo.

Vilmi in Tomažu R. se zahvaljujemo za vso skrb ob organizaciji tega zimskega športnega dne.

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)

Na sestanku odbora skupine Srce smo 14. 3. 2007 obravnavali pregled dela v tem letu in sprejeli nekatere sklepe:

1. Program srečanj SRCA poteka skladno z načrti. Nekateri člani so odšli, prišli pa so novi; trenutno jih je evidentiranih 60. Doslej so se zvrstila **predavanja**: Marjan Žveglič - Čustveno izsiljevanje, Martina Majerle - Finančna samostojnost, p. Vili Lovše - Priprava na božič, p. Vili Lovše - Nenasilno sporazumevanje in dr. Jože Ramovš - Medosebni in medgeneracijski odnosi.
2. Ker še ni bilo **predstavitve zaključnih nalog 1. tečaja za animatorje skupine SRCE**, ki je potekalo v dveh delih, in sicer 19.-20. maja in 2.-3. junija 2006, smo sklenili, da se bo to zgodilo **na majskem posvetu pod imenom POT SRCA (v soboto, 26. maja, med 9. in 13. uro)**.
3. **Lani je bilo zbranih 50.800 SIT**. Iz tega denarja je treba poravnati še stroške za ogrevanje. Zaradi nevršečnosti pri plogu na transakcijski račun Duhovnega središča Sv. Jožefa (ker je njegovih dejavnosti več in ker je zakonodaja spremenjena) smo se domenili, da se priskrbi ustrezna škatla s ključem, ki jo bo hranil p. Vili, evidenco o prihodkih bo vodila Cvetka Videnič, zaradi ureditve formalnosti pa se poveže z Jernejo Burja.
VSEM DAROVALCEM ISKRENA HVALA.
4. P. Vili je sporočil, da ga je p. Beno Lavrih povabil v Škofijski odbor za družino kot predstavnika pododbora za razvezane. S tem smo dosegli velik napredek v prizadevanju po aktivnem vključevanju v Cerkev.

Koledar prireditev v marcu in aprilu 2007

- Vabimo vas na predavanje za starše (*razvajanje v vzgoji*) **Bogdana Žorža** v Ljubljani, v četrtek, 29. marca: ob 16.00 na Osnovni šoli Bežigrad in ob 18.30 na Gimnaziji Jožeta Plečnika.
- **V Marijini kapeli DSJ se bodo zvrstili naslednji tematski večeri, vsakič ob 20. uri:**
S p. **Jožetom Roblekom** bomo poslušali Janeza Evangelista še **28. 3. 2007**; p. **Tomaž Mikuš:** **KONTEMPLACIJA ZADNJE VEČERJE**, 4. 4. 2007; Mirjam Bergant: **Velikonočni meditativni ples**, 12. 4. 2007; p. **Janez Poljanšek:** **Molitev ob Visoki pesmi**, 18. 4., 25. 4., 9. 5. in 16. 5. 2007.
- **SPOVEDOVANJE v DSJ:** V cerkvi sv. Jožefa na Poljanah v Ljubljani so jezuiti na razpolago za spoved ali duhovni pogovor v naslednjih dneh in urah: v ponedeljek, torek, sredo, četrtek, petek in sobota od 11.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.00. Ob nedeljah uro pred popoldansko mašo od 15.00 do 16.00 in od 17.00 do 19.00. Več o pripravi na spoved na spletnih straneh: <http://jezuiti.rkc.si/jozef/?id=51>.
- Že drugo leto zapored župnija **sv. Magdalene v Mariboru** prireja dramsko uprizoritev Jezusovega trpljenja. Besedilo za **pasijonsko igro** je priredila Ksenja Kabaj, režiral pa p. Jože Poljanšek DJ. Nastopa okrog 40 igralcev. Ponovitev uprizoritve bo še v **petek, 30. marca**, ob 19.30 uri in v **nedeljo, 1. aprila, ob 10. uri**. Tisti, ki vas pasijonska igra zanima, dobrodošli.
- Slovenski jezuiti vabijo **od 2. do 6. maja 2007** sorodnike, prijatelje in dobrotnike na **ROMANJE IN IZLET PO BELGIJI**. V Bruslju vas bo sprejel in vas spremljal po Belgiji p. **Franček Bertolini**. Z njim bomo prišli v stik s Slovenci, ki tam živijo in delajo, ter spoznali belgijsko Cerkev in jezuite. Več: <http://jezuiti.rkc.si/?q=node/view/1067>.

- **V nedeljo, 29. aprila**, se bomo odpravili na kratko romanje **k Sv. Primožu nad Kamnikom**, kjer bo ob 11. uri sv. maša. Zbrali se bomo ob **9.30 v Stahovici** pri Kamniku. Po povratku ste vsi udeleženci izleta pristrčno vabljeni na divjačinski golaž k meni domov. Če komu pot k Sv. Primožu ne ustreza ali nima časa, se nam lahko pridruži ob 14. uri v Kamniku. Zaradi ustreznih priprav je potrebna predhodna prijava po tel. 041 664 842 (Helena) ali e-pošti: helena.rescic@kks-kamik.si.

SESTRE URŠULINKE IN SKUPINA SRCE

vabijo odrasle in otroke na

CVETNONEDELJSKO DELAVNICO

v soboto, 31. 3. 2007, od 10.00 do 12.30

Delavnica bo potekala v zgornji učilnici župnišča na Slovenski 21 pri uršulinski cerkvi v Ljubljani.

Izdelaovali bomo butarice in voščilnice.

Za vse, ki bi želeli, bo po zaključku delavnice še eno uro priložnost za duhovno poglobitev pod vodstvom s. Judite Mihelčič.

Dragi **SRČKI**, vas in vaše otroke vabimo v

SLAŠČIČARSKO DELAVNICO

Zberemo se v petek, 27. aprila 2007, ob 15.00 v uršulinskem samostanu v Ljubljani.

Zaradi priprave ustreznega materiala so potrebne prijave. Prijavite se lahko na e-naslov vilma.moderc@siol.net ali pošljete SMS-sporočilo (031 321 652).

Prispevek za slaščičarsko delavnico je **10 EUR**.

Nekaj peciva bomo darovali brezdomcem.

Vabljeni!

Od 30. aprila do 2. maja skupina Srce pripravlja

SRČKOVO POT PO E6

od Ilirske Bistrice do Strunjana

Podroben opis poti boste prejeli naknadno, za informacije in prijave pa je na voljo

Marjana Kos (031 344 808 ali e-pošta: marjanca.kos@guest.arnes.si).

- Enodnevni seminar : **Dan osebnega dnevnika** je namenjen vsem, ki so že bili na 1. in 2. delu tega seminarja. Izveden bo **28. 4. 2007**. Vodi: mag. p. Silvo Šinkovec. Kotizacija: 16,70 EUR. Prijave do 19. 4. 2007: dkps.seminarji@gmail.com ali 01/43-83-983.

DUHOVNE VAJE

Sv. Duh pri Škofji Loki: skupina SRCE vabi na duhovno obnovo za razporočene od petka, 13. aprila, ob 18.00 do 15. aprila 2007 po kosilu. Vodi p. Viljem Lovše.

Naslov: **TVOJA BESEDA MI JE V RADOST IN VESELJE SRCA (Jer 15,16)**.

Prijave sprejema: Helena Reščič - 041 664 842, e-pošta: helena.rescic@kks-kamik.si.

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)

1. KAMPWERTH, Karin: Najboljši v razredu v štirih tednih (Mladinska knjiga, 2006)

Knjiga s tem naslovom bo prav gotovo zanimiva za vse učence v najstniških letih (in njihove vzgojitelje). Kdo si ne želi biti uspešen? In to z malo truda, kakor obeta podnaslov. Ko prelistamo knjigo, ugotovimo, da ni mišljeno zares »z malo truda«, ampak »s kar najboljše uporabljenim trudom«. In to je tisto, kar naj bi upoštevali, da bi bili čim uspešnejši učenci: organizacija, disciplina, zbranost, učne strategije, ponavljanje in še mnoge druge takšne reči, *testi, nasveti in strategije za učenje z glavo in pravilno ravnanje s »prfoksi«*. Priporočam, da preberete strani 7-11, da boste zvedeli, kaj vse knjiga prinaša.

Napisana je zelo duhovito, po meri najstnikov; tudi njen videz je čisto po njihovem - oblikovana je privlačno, pomembni koščki besedila so na različne načine poudarjeni, vloženi so testi, smešne karikature ... Vemo, kakšne priročnike imajo radi najstniki, in ta je eden takšnih!

2. SCHÖBERL, Elisabeth: Moja starša se ločujeta (Didakta, 2006)

Spet en tipični priročnik za mladostnike, čeprav bi si želeli, da bi jim bil potreben čim manj. Žal je vse več ločitev tudi pri nas.

Na notranji strani sprednjega zavihka in hrbtni strani knjige najdete:

Dogaja se, cesar si se najbolj bal - zakon tvojih staršev razpada. Oče in mama ne bosta več živela skupaj. Preplavljajo te silovita čustva, od jeze in zamere do žalosti in občutkov krivde. Kako se lahko znajdeš v tej godlji? Predvsem vedi, da nisi sam. V Sloveniji razpade vsak tretji zakon. Torej se ta »katastrofa« nikakor ne dogaja samo tebi.

V knjigi boš zvedel: da nisi kriv za vso to »mizerijo«, kakšne pravice imaš, kako ravnati, če novega partnerja ne maraš, kako doseči, da te nobena stran ne bo mogla izkoristiti, da nekemu moraš izraziti vsa čustva, da te od hudega ne bo konec, da ti bodo izkušnje ob ločitvi staršev pozneje lahko prišle zelo prav!

Najstniki, katerih starši se ločujejo, lahko v knjigi najdejo odgovore na vprašanja: Zakaj se moja starša nimata več rada? Kako naj ravnam v novonastalem položaju? Kaj, če novega partnerja preprosto ne maram? Kje lahko dobim informacije o svojih pravicah? Kako naj dosežem, da me nobena stran ne bo mogla izkoristiti? Ali bom po razvezi staršev sploh še lahko srečen?

3. FREY, Jana: Prividi sreče: z drogo zasvojeno dekle (Mladinska knjiga, 2006)

Droge, seks in rejv - zgodba iz sveta plastične zabave. Petnajstletna Marie je vzorna učenka iz urejene družine. Ko jo nepričakovano zapusti njen prvi fant, najboljši prijatelj iz otroških let, popolnoma spremeni svoj videz in vedenje. V šolo ne hodi več redno, doma se prepira, družijo se s starejšimi fanti, na rejverskih zabavah kadi travo in poskusi tudi sintetične droge - LSD in ekstazi. Kadar vzame tabletko, je polna energije in se počuti čudovito. Komaj čaka konca tedna, da se bo spet lahko »zadela«. Počasi se ji začne trgati in v enem takšnih trenutkov se ljubi z novim fantom. Ko mu pozneje omeni, da je morda noseča, jo grobo zavrne, Marie pa se znajde na oddelku nujne medicinske pomoči z visokim odmerkom droge v krvi. Pred njo je dolga pot v resnično življenje.

Za to knjigo je pisateljica črpala snov iz resničnih izkušenj. Spremna beseda je izpod peresa Jane Zirklbach, Čarobne tabletko za srečo in odvisnost.

4. STRATTON, Allan: Chandine skrivnosti (Miš, 2006)

To je napet in pretresljiv roman o najstnici, ki si prizadeva rešiti ljube ji ljudi. Avtor z dramatično pripovedjo ujame neomajno moč zvestobe, dolgotrajne posledice izgube in neustrašenost, ki prihaja iz srca. Podrobnosti o življenju v podsaharski Afriki so prepričljive in spretno vpletene v to ganljivo zgodbo o revščini in pogumu, o resnici, ki jo predstavlja grozljivo ravnanje z žrtvami aidsa. Ta bolezen je tabu, zato se tudi tako hitro širi. Statistika milijonov okuženih z virusom HIV v južni Afriki dobi v knjigi človeški obraz.

Chanda je druga najstarejša hči matere, ki je s svojim prvim možem (z njim se je poročila proti volji svojih staršev) zapustila podeželje in se naselila v mestu. Mož umre, mati ima še dva partnerja in z vsakim po enega otroka. Prvi očim spolno nadleguje Chando, tretji mož je pijanec. Ko umira za aidsom, družina skriva njegovo bolezen. Chande je med drugim strah, kdo vse v njeni družini je okužen. Je tudi ona? Njena prijateljica, ki so ji že vsi pomrli, si služi kruh kot prostitutka in je prav tako okužena. Konec romana je naravnano pozitivno, čeprav Chandi umre mama: s svojimi izkušnjami in pogumom, da se spoprime z aidsom, bi lahko pomagala tudi drugim ...

Allan Stratton je za Chandine skrivnosti v kategoriji romanov za mladostnike prejel številna priznanja in nagrade v Kanadi, ZDA, Afriki in Evropi.

Roman se ukvarja z vprašanji, ki se jih mladinski pisatelji pogosto raje izogibajo: zgodba se dogaja v podsaharski Afriki, kjer sta okuženost z virusom HIV in AIDS navzoča na čisto drugačen način kakor pri nas; sta del vsakdanje resničnosti, tudi za šestnajstletno Chando. Njen svet se bolj in bolj krči, ko se število smrti okoli nje iz dneva v dan večja, in čeprav nihče noče na glas povedati vzroka, je Chandi ta prav dobro znan. Kljub nerešljivosti položaja se z vso silo in pogumom zagriže v življenje in v vse, kar ji prinaša, odločena, da bo rešila vsaj tiste, ki jih ima rada. (*Ana Duša, Bukla*)

Oglasi, obvestila

- Naslednje **srečanje skupine** bo v ponedeljek, **26. marca**. Pod duhovnim vodstvom p. Vilija Lovšeta se bomo pripravljali na obhajanje velike noči.
- Srečanja skupine SRCE v tem šolskem letu bodo še: **23. aprila, 28. maja, 18. junija, 23. julija in 27. avgusta 2007**.
- **Sam, sama z otroki: od 25. do 27. maja in od 14. do 16. septembra 2007**; Dom duhovnosti, **Benedikt**, Kančevci 38, 9026 Križevci v Prekmurju, tel. 02 554 11 38; gsm: 041 705 042, e-pošta: dom.duhovnosti.kancevci@rkc.si. Dvodnevno srečanje za razvezane in/ali ovdovele starše, ki so zaradi spleta življenjskih okoliščin ostali sami za skrb in vzgojo svojih otrok. Spoznali se bomo, se družili in med seboj podelili izkušnje. Poskrbeli bomo za sprostitev telesa (telovadba, relaksacija) in duha (skupinski in individualni pogovori ter svetovanje). Za otroke bo potekal vzporedni program. Informacije in prijave: dva tedna pred začetkom - v Domu duhovnosti ali pri voditeljici: **mag. Dušica Grgič, univ. dipl. psih., gsm: 051 244 893**.

VABILO NA POSVET

skupina SRCE vabi vse člane in simpatizerje na posvet z naslovom

POT SRCA

ki bo potekal **26. maja 2007 od 9. do 13. ure** v Duhovnem središču sv. Jožefa.
Poleg zaključnih nalog 1. tečaja za animatorje bomo načrtali smernice za nadaljnje delo.

PRISRČNO VABLJENI!

* * *

- **Vsa glasila skupine SRCE so na voljo na spletni strani jezuitov: <http://jezuiti.rkc.si/?q=node/view/40>.** Tudi sicer ste vabljeni, da obiščete to stran, saj so na njej sveži podatki o dogodkih, duhovnih vajah ...
- Vsi bralci glasila SRCE ste nagovorjeni, da ga popestrite in obogatite s svojim prispevkom. Pošljite ga po e-pošti: helena.rescic@kks-kamnik.si, ali na naslov: Helena Reščič, Ljubljanska 21e, 1241 Kamnik.

Prostovoljne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun Rezidence sv. Jožefa, št. 02014-0253671357, s pripisom: za skupino SRCE (darovi za Duhovno središče, Nova Ljubljanska banka, d. d., podružnica Moste)